

Harmony Korine

Kompromisløse, 27-årige Harmony Korine iscenesætter sine film som kakofonier af lyd og billeder, freakshows med besynderlige randeksistenser, opvisninger i liderlighed, vanrøgt, misbrug, sindssyge, perversioner og fortrængninger

“Jeg er ude på at ændre folks forventninger til, hvad filmmediet formår, hver eneste gang jeg laver en film. Filmen er stadig, som Werner Herzog siger, en kunstart i sin spæde begyndelse. Det er, som om vi kun lige er ved at ploppe ud af livmoren, og vores sanser er allerede så sløve, at det næsten er for sent at gøre noget ved det. På sin vis er min tilgang til filmen drevet af min vrede over den amerikanske films middelmådighed, over den falbyden af løgne og falskhed og klicheer, over misbruget af dette århundredes mest kraftfulde kunstart.”

Den amerikanske filminstruktør, kunstner og forfatter Harmony Korine (f. 1974) er ikke sådan at få hold på. I udtrykkets mest bogstavelige forstand er han sgu sin egen. Han har kun instrueret to film og skrevet manuskript til en tredje, alligevel har han manifesteret sig som en af de mest originale, kompromisløse begavelser på den uafhængige, amerikanske filmscene.

Hans film er frastødende men også sært fascinerende - man har lyst til at vende hovedet væk, men kan ikke alligevel ikke få sig til det. Han iscenesætter kakofonier af lyd og billeder, freakshows med besynderlige randeksistenser, opvisninger i liderlighed, vanrøgt, misbrug, sindssyge, perversioner og fortrængninger. Der er ikke meget wholesome, all american family over den unge billedstormers kontroversielle portrætter af amerikansk hverdag

– om den så foregår blandt helt unge teenagere i New York i *Kids* (1995), hos trailertrash i midtvesten i *Gummo* (1997) eller i den mildest talt dysfunktionelle familie i dogmefilmen *Julien Donkey-Boy* (1999).

Det er triste og tragiske historier, Korine har at fortælle, og selvom hans film er blevet angrebet for at være både spekulative og manipulerende, så er sandheden nok snarere, at de takket være deres registrerende, lidt distancerede tone og et dokumentarisk, intenst billedsprog går så tæt på, at det er ubehageligt at se på: Filmene foregiver ikke bare at være virkelighed, de er virkelighed.

En fornemmelse, som kun forstærkes af Korines brug af både amatører og professionelle i sine film. I *Gummo* lader han f.eks. en retarderet pige spille rollen som retarderet, mens Ewen Bremners skizofrene titelkarakter i *Julien Donkey-Boy* er baseret på Korines egen onkel, filmen er optaget i det hus, hvor onklen har boet, og Korines egen bedstemor spiller Juliens bedstemor.

Filmstudier. Harmony Korine er født i Californien og opvokset i Nashville, Tennessee, som søn af iransk-jødiske immigranter. Faren, Sol Korine, lavede i 1970'erne dokumentarfilm om alt fra junior-rodeoryttere til hjemmebrændere, og i hans film kan man se spor af det mildest talt besynderlige persongalleri, Korine

den yngre ynder at bruge i sine film. At faren var dokumentarist, kan også hjælpe til med at forklare, hvorfor Harmony så bevidst arbejder med at give sine billeder et uafrystelig skær af virkelighed.

Korine og hans familie flyttede til New York, da han var i sine tidlige teenageår, og sin filmiske uddannelse fik Korine i byens arthouse-biografer og gennem film af ikke mindst Cassavetes, Herzog, Godard, Fassbinder og Alan Clarke. Og når han havde set en film, som fascinerede ham, gik han på biblioteket for at læse om den pågældende instruktør.

“Der er noget mystisk, næsten uforklarligt, i tanken om fremmede, der finder sammen og sidder i mørket, i stilhed eller leende, og reagerer på en filmskabers værk,” mener Korine. “Det er en sensuel og en intellektuel oplevelse, hvilket også er grunden til, at hverken video eller alt det der interaktive lort nogensinde vil afløse det. Jeg vidste meget tidligt - fra det tidspunkt jeg så Buster Keatons poesi - at der ikke er nogen anden kunstart, som kan sammenlignes med film.”

Opråb til Amerika. Korines filmkarriere tog fart, da han i New Yorks Central Park mødte fotografen og instruktøren Larry Clark. Clark, dengang 52 år gammel, var fascineret af den skaterkultur, Korine var en del af - faktisk var den 18-årige Korine på det tidspunkt en etableret konkurrenceskater med sponsorkontrakter. De to faldt i snak, da Clark klædt som skater ville fotografere Korine. Korine viste ham et manuskript til en kortfilm, som han havde skrevet, og Clark spurgte ham, om ikke Korine kunne skrive et manuskript om, hvordan en dag i hans liv så ud. Tre uger senere var manuskriptet færdigt, og *Kids* blev en realitet.

Korine siger selv i dag, at *Kids* var et

bestillingsarbejde og derfor mere Clarks film, end den er hans. Og selvom filmen rent visuelt og narrativt er ordinær, set fra Korines ende af verden, så er det svært ikke at se de tematiske ligheder mellem Korines øvrige film og Clarks portræt af en gruppe new yorker-unger omkring de 15 og yngre, der horer, sniffer, ryger og drikker sig gennem dagen og natten.

‘Et opråb til Amerika,’ er filmen blevet kaldt, og dens alt andet end smigrende portræt af en no future-generation af knapt kønsmodne piger og drenge, der taler og opfører sig som havde de levet i mange år, er da også hård kost og viser en side af storbylivet, de færreste har lyst til at anerkende eksisterer.

Digitale dogmer. Harmony Korines vildtvoksende talent kunne for alvor opleves i hans instruktørdebut, *Gummo*, et aparte og visuelt energisk portræt af en lille, midtvestlig by fyldt med rednecks og trailertrash.

Gummo fortæller ikke så meget en narrativ fortløbende historie, som den præsenterer en række øjeblikssnapshots, der med håndholdte, kornede billeder, amatører i mange af rollerne og personer, som snakker direkte til kameraet, minder mere om en dybt foruroligende dokumentar end om en traditionel fiktionsfilm. “Alt andet end plots. Jeg afskyr plots. Det virkelige liv har ingen plots.” Korine blander lystigt 8 mm-optagelser med video og fotografier til et særegent og uhåndterligt udtryk, som kun forstærker de bizarre historier, han fortæller.

Gummo og Korines kompromisløse stil er en af grundene til, at han blev ringet op af Thomas Vinterberg, der spurgte, om Korine havde lyst til at lave den første certificerede, amerikanske dogmefilm.

Korine sagde straks ja, fordi han følte sig

Julien Donkey-Boy

åndeligt på linie med dogmefællesskabet og deres bestræbelser på at skrælle alle de uvendige og formulariske lag af filmprocessen for at kunne fokusere på det vigtige, historierne og karaktererne.

“En af de ting, som er ved at slå filmen ihjel,” har Korine, der er begejstret for videomediet, sagt “ - udover idioterne, der laver dem – er, at det er et elitært medium. Ny digital videoteknologi udfordrer alt det. Det er billigt. Man behøver ikke have et stort, påtrængende og upersonligt filmhold. Og man har friheden til at optage, så længe man har lyst til med så mange kameraer, man har lyst til. Det er frigørende og piller det såkaldt mystiske ud af det at instruere.”

Resultatet af Vinterbergs opringning blev Korines anden spillefilm, familie-

dramaet *Julien Donkey-Boy* med skotske Ewen Bremner (*Trainspotting*), den tyske instruktør (og et af Korines store forbilleder) Werner Herzog og Chloe Sevigny, der debuterede i *Kids*, i hovedrollerne. “Jeg har altid haft lyst til at lave en film om min onkel,” har Korine forklaret. “Jeg ville lave en film om én, der var psykisk syg, men jeg ville yde ham retfærdighed. Som regel når man ser den slags karakterer portrætteret på film, er det som søde, elskelige excentrikere. Den søde skizofrene - det er noget pis, og jeg hader det. Jeg ville vise, hvordan det virkelig er, skizofreniens rædsler.”

Korine og hans subjektive kamera (ført af fotograf på *Festen* og *Mifunes sidste sang*, Anthony Dod Mantle) går ubehageligt tæt på familien i en film, der tager

form af en bizar, afslørende hjemmevideo, hvor Bremner overrumpler i en pragtpræstation som den dybt forstyrrede, men hjertensgode Julien.

Som i *Gummo* blander Korine formater og billedtricks lavet i kameraet - stillbilleder, slowmotion, montage - hvilket forlener filmen med en intensitet og autenticitet, der tvinger publikum til at forholde sig til de oprørende ting, der foregår på lærredet. Det er svært at goutere filmen, der da også fik nogle gevaldige hak af de amerikanske anmeldere - men den er samtidig et strålende eksempel på, hvad dogmekonceptet kan bruges til, tør man som Korine gå linen ud.

Multitalent. Ved siden af filmene har Korine skrevet en bog, *A Crack Up at the Race Riots*, der ligesom hans film består af et væld af stemmer, former og sprog, han

skriver og udgiver indtil flere fanzines og magasiner, sammen med en ven har han udgivet en cd med hjemmelavet musik, og så er hans kunstneriske udfoldelser - fotografier og installationer - repræsenteret på flere hotte gallerier i USA. Og så arbejder Korine for øjeblikket på en dogmeagtig film, hvor han verbalt forsøger at provokere folk på gaden til at give ham bank, mens en fotograf indfanger det med et videokamera.

Men kan altså ikke just beskyldes Harmony Korine for at sælge ud, og, som det er blevet sagt om ham, så "er han ung og stadig begejstret over de muligheder, filmmediet tilbyder, og han er ikke besejret af fortiden, selvom han kender den ud og ind. Han har friheden til at opfinde et nyt sprog, hvilket er, hvad han er i færd med."

Christian Monggaard Christensen

Filmografi

- 1995 Kids (manus)
- 1997 Gummo
- 1999 Julien Donkey-Boy